

Meget ofte er jo i Grunden Konen Mand i Huset for at bruge et Udtryk, som De kunne finde i det bekjendte Stuepils „En Skandale“, uden at jeg iøvrigt vil anbefale den Kvinde. Altsaa tror jeg, at man kan lade enhver af dem have sin Stemme. Konsekvensen af at sige, at man ikke skal tage den gifte Kvinde med for ikke at bringe Tvivl ind i Ægte- skabet, vil overhovedet være at affstatte alt Valgbæsen, hele vor fri Forfatning og vende tilbage til Absolutismen. Det er en Ind- vending, der er kommen frem ved mange Leiligheder. Naar der f. Ex. har været Tale om, at Menighederne selv skulde vælge deres Præster, er det blevet sagt: Det vilde give et slet Forhold mellem Præsten og Menig- heden, nei, lad os blive ved det gamle, at Præsten beskikkes fra oven, og at Hjorden faar sin Hyrde næsten sovende. Jeg har aldeles ingen Betænktilighed ved, at gifte Kvin- der komme med, men vil man ikke have dem med og kun give den ugifte Kvinde Valgret, da siger jeg: Lad os tage det, det er altid et betydeligt Fremskridt. Det er ikke mig, der har fremjat for Alvor, at, naar man giver Kvinden Valgbarhed, skulde dog Mæn- dene ved at benytte Forholdsstalsvalgmaaden kunne sætte omtrent Halvdelen af Medlem- merne ind i Borgerrepræsentationen. Denne Bemærkning fra mig var nærmest spøgende. Jeg har strax sagt, at oprindelig havde jeg ikke i Sinde at give Kvinderne Valgbarhed, men da det stod i Loven, mente jeg, at jeg burde lade det blive staaende. Da jeg om- talte den Mulighed, at Kvinder kunde be- sætte omtrent Halvdelen af Pladserne, naar de baade fik Valgret og bleve valgbare, var det for at opstille Noget, som jeg antog, ikke nogenfinde kunde faae noget Tilsvarende i Virkeligheden. Naar vi have set, at Island siden 1882 har givet Kvinden kommunal Valgret, om end ikke en saa udstrakt, som her er foreslaaet, og at det ingen Ulempe har mærket deraf, tror jeg ikke, at det kunde være for tidligt her at gjøre et Forsøg i den Retning. Jeg kunde tale om andre Lande, f. Ex. Finland, hvor Kvinden paa aldeles lignende Maade med samme Ind- strænkning som paa Island har haft kom- munal Valgret endogsaa i en halv Mennecke- alder, lige siden Tredserne. Heller ikke der har man mærket Ulemper deraf. Men for at gaa til den politiske Valgret, som jo er betydelig mere udstrakt, skal jeg gjøre op- mærksom paa, at Kvinden har i adskillige Aar haft politisk Valgret i Whoming i Amerika, en Stat paa 20,000 Indbyggere, og jeg kunde nævne et større Omraade, nemlig Den Man i England, som har en særlig Forfatning i den Henseende. Denne

Ø har 50,000 Indbyggere, og der har Kvin- den haft politisk Valgret i adskillige Aar. Naar man der har kunnet give Kvinden po- litisk Valgret uden at mærke Ulemper deraf, hvorfor skulde vi da ikke kunne gøre her at give Kvinden i det Mindste kommunal Valgret? Jeg har ikke det Mindste imod, hvis man vil give Kvinden ikke alene Valgret, men ogsaa Valgbarhed, som der synes ikke at være fuldstændig Utilbøielighed til efter de Ord, vi have hørt fra Minister- bordet, da at sætte en Bestemmelse ind i Lovforslaget om, at Mand og Hustru ikke skulde kunne have Sæde samtidig i Borger- repræsentationen. Det er af den Slags Ting, som vi overmaade let kunne blive enige om, naar vi overhovedet kunne blive enige om at gjøre noget Mere, end der er fore- slaet i det Lovforslag, der for Diebliffet er under Behandling i Landstinget.

Judenrigsministeren (Singer Lev):

Jeg skal kun gjøre en enkelt Bemærkning til den ærede Forslagsstiller. Han var igjen inde paa Spørgsmaalet om den politiske Valgret og gjorde gjældende, at han kunde ikke skjønne, at der kan være nogen Grund til at forholde Folk den mindre vigtige kom- munale Valgret, hvem man giver den po- litiske Valgret. Den ærede Forslagsstiller synes alene at ville se økonomisk paa For- holdet, det gjør jeg for det Første ikke. Jeg fastholder, hvad jeg sagde før, at Kommunen er væsentlig en økonomisk Ordning, som be- styres paa en vis Maade af Borgerne; Statsideen gaar jo dog langt høiere, og i Staten maa der vel derfor lægges et andet Grundlag for Valgretten. Men selv naar det ærede Medlem vil se økonomisk paa Sa- gen, kan det dog ikke være ham ubekjendt, at man i Staten har Noget, der hedder indirekte Statter, som rammer alle Borgere, medens vi i Kommunen have en bestemt Grændse for, hvem der svarer Stat, og hvem der ikke svarer Stat. Nu siger det ærede Medlem, at Kommunen har ogsaa ideale Fordringer at fyldestgjøre, f. Ex. med Hensyn til Skole- væsenet. Det er fuldkommen rigtigt, men jeg skal gjøre opmærksom paa, at ved den kom- munal Bestyrelse af Skolevæsenet er det navnlig det økonomiske Moment, der er ac- centueret, thi Staten regulerer ved Love i store Træk, hvorledes Skolevæsenet skal være ordnet, ja endog, hvor mange Lærere der skal ansættes. Kommunen har den Opgave at bevilge de fornødne Midler, og dem skal den bevilge, forøvrigt med et ikke ubetydeligt Statstilskud. Altsaa, selv om man erkjender, at Kommunen har ideale Formaal at op- fylde, er dog Karakteren af det kommunale